

---

# Filozofie

---

## Obor - Filozofie

Předmět: **Metodologický seminář Filozofie** [OD0612017](#)

garant: prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

Pracoviště: katedra občanské výchovy a filozofie, tel. 221900257, e-mail: [anna.hogenova@pedf.cuni.cz](mailto:anna.hogenova@pedf.cuni.cz)

Rozsah: 32 hodin

Charakteristika: doktorský seminář (1x měsíčně) s aktivní účastí doktoranda - vystoupení studenta doktorského studia s referátem, metodologie, zkušenosti z práce, vzájemné recenze, bibliografické informace, obhajoba rozšířené anotace disertační práce)

Předmět: **Dějiny filozofie** [OD0612001](#)

Přednášející: **prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.**

Pracoviště: katedra občanské výchovy a filozofie, tel. 221900257, e-mail: [anna.hogenova@pedf.cuni.cz](mailto:anna.hogenova@pedf.cuni.cz), e-mail [hogen@volny.cz](mailto:hogen@volny.cz)

Charakteristika: Jedná se o zpřístupnění nejdůležitějších ontologických, gnozeologických a etických krizí v dějinách filozofie *Literatura* Harald Höfding, Josef Král: Přehledné dějiny filozofie *Studium pramenů* Platon: Ústava, Gorgias, Symposion, Sofisté; Aristoteles: Metafyzika, Fyzika, Etika Nikomachova, O sofistických důkazech; Augustin: O boží obci, Vyznání; Descartes: Úvahy o první filosofii; E.Lévinas: Totalita a nekonečno Spinoza: Etika; Leibniz: Monadologie; I. Kant: Kritika čistého rozumu; G.W.F. Hegel: Malá logika, Dějiny filozofie I. II. III.; R. Carnap: Logická výstavba světa; E. Husserl: Krize evropských věd a transcendentální fenomenologie; M. Heidegger: Bytí a čas; J. Patočka: Péče o duši I., Sókratés, Platón; V. Bělohradský: Přirozený svět jako politický problém;

Předmět: **Filosofie výchovy** [OD0612002](#)

Přednášející: **doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.**

Pracoviště: vedoucí katedry občanské výchovy a filozofie, tel. 221900259, e-mail [nadezda.pelcova@centrum.cz](mailto:nadezda.pelcova@centrum.cz)

Stručná anotace: Filosofie výchovy sleduje počátky formování lidství, totiž jak se člověk člověkem stává právě výchovou. Výchova je zde sledována ve třech významových okruzích - jako vztah člověka ke světu (ontologie výchovy), jako vztah člověka ke společnosti (fylogeneze výchovy) a jako vztah člověka k sobě samému (ontogeneze výchovy). Důraz je kladen na dialogický rozměr výchovy a výchovu jako péči o duši. Součástí kurzu je filosofická interpretace pedagogických konceptů a sledování proměn výchovného diskursu od jeho počátků podnes s důrazem na postmoderní výchovnou situaci.

Cíle a obsahové zaměření: Cílem kurzu je rozvinout a kultivovat u studentů schopnost kritické reflexe učitelského a vychovatelského povolání, reflektovat současné úsilí o postmoderní podobu vzdělanosti, orientovat studenty na dotázání metodologických základů výchovy, především s ohledem na jejich vlastní odbornou profilaci. Obsahově jde o analýzu duchovnědných, fenomenologických, hermeneutických, pragmatických a postmoderních konceptů výchovy.

Předmět: **Filosofická a pedagogická antropologie** [OD0612003](#)

Přednášející: **doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.**

Pracoviště: vedoucí katedry občanské výchovy a filozofie, tel. 221900259, e-mail [nadezda.pelcova@centrum.cz](mailto:nadezda.pelcova@centrum.cz)

Rozsah: 8 hodin

Charakteristika: V evropském myšlení převládala klasická představa filosofického zázemí výchovných konceptů, jímž je filosofická antropologie. Tématem semináře je seznámení s tzv. "vzorci lidství", které se staly základem a východiskem většiny moderních pedagogických konceptů a jejich kritika v pedagogice duchovnědné a postmoderní.

Předmět: **Sociologie výchovy a sociální deviace** [OD0612004](#)

Přednášející: **doc. PhDr. Radomír Havlík, CSc.**

Pracoviště: katedra občanské výchovy a filozofie, tel. 221900100

Rozsah: 8 hodin

Charakteristika: Zaměření na vybrané aktuální problémy výchovy a vzdělávání. Pozornost je věnována zejména změnám struktury hodnotového systému, rodiny, dále sociální problémovosti a otázkám rovnosti šancí v přístupu ke vzdělání. Sociální problémovost, sociální deviace, zvláště ve vztahu k dětem a k mládeži. Předpoklad základních znalostí sociologických pojmů a hlavních koncepcí.

Předmět: **Hermeneutická etika** [OD0612005](#)

Přednášející: **prof. PhDr. Ilona Semrádová, CSc.**

Pracoviště: Univerzita Hradec Králové, FIM, tel: +420 49333 2308, e-mail [ilona.semradova@uhk.cz](mailto:ilona.semradova@uhk.cz)

Rozsah: 8 hodin

Anotace: Zdroje hermeneutické tradice a význam universální hermeneutiky v axiologickém a etickém diskursu. V návaznosti na tradiční etické problémy a soudobé diskuse v etice dospět k etické dimenzi problematiky dialogu, rozumění, dorozumění.

Předmět: **Fenomenologie** [OD0612006](#)

Přednášející: **prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.**

Pracoviště: katedra občanské výchovy a filozofie, tel. 221900257, e-mail: anna.hogenova@pedf.cuni.cz, e-mail hogen@volny.cz

Rozsah: 10 hodinový přednáškový cyklus

Charakteristika: Uvedení do fenomenologického vztahu k poznání a ke světu: Problém teoretického postoje; Transcendentální epoché; Intencionalita; Wesenschau; Problém apodiktické evidence; Vnitřní vnímání času; Problém vyplněných a vyprázdněných intencí; Krize evropských věd; Vlastnosti myšlení more geometrico; Aletheia v protikladu k addaequatio rei et intellectus; Jan Patočka a jeho filosofické dědictví.

Předmět: **Komenský v kontextu českého reformačního myšlení** [OD0612007](#)

Přednášející: **prof. ThDr. Jan B. Lášek**

Pracoviště: UK v Praze, HTF, tel.: 241733131 241 733 131, e-mail: lasek@htf.cuni.cz

Rozsah: 8 hodin V obou semestrech

Předmět: **K problematice celku v ontologii, gnozeologii a etice** [OD0612008](#)

Přednášející: **prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.**

Pracoviště: katedra občanské výchovy a filozofie, tel. 221900257, e-mail: anna.hogenova@pedf.cuni.cz, e-mail hogen@volny.cz

Rozsah: 10 hodinový přednáškový cyklus

Charakteristika: Proměna antické arete, herakleitovského logu na logiku, proměna alethei na orthotes a certitudo

Předmět: **Filosofická komeniologie** [OD0612009](#)

Přednášející: **PhDr. Věra Schifferová, CSc.**

Pracoviště: Filozofický ústav AV ČR, tel.: 731030054, 221183340, e-mail: schifferova@flu.cas.cz

Rozsah: 8 hodin,

Charakteristika: Zaměření k problematice výkladu filosofického odkazu Jana Amose Komenského. Východisko - především Komeniologické studie Jana Patočky; v náležitých souvislostech bude pozornost věnována i dalším významným představitelům filosofické komeniologie (D. Mahnke, D. Čyževskýj, K. Schaller, R. Palouš, E. Schadel aj.). Předběžné tematické okruhy: lokalizace Komenského v dějinách evropské filosofie - problém dvojího zakotvení Komenského: ve filosofické tradici a v počínající nově době; komponenty Komenského filosofie - metafyzika, gnoseologie, etika, přírodní filosofie, politická filosofie, filosofie výchovy; filosoficky založená nauka o výchově jakožto originální Komenského přínos evropskému myšlení; Komenského filosofie nenásilí; historické proměny hodnocení myslitelského významu Komenského.

**Cizí jazyk - anglický jazyk** [ODSZ22001](#)

**Cizí jazyk - německý jazyk** [ODSZ22002](#)

garant zkoušky: **prof. PhDr. Ilona Semrádová, CSc.**

**Pracoviště:** Univerzita Hradec Králové, FIM, tel: +420 49333 2308, e-mai: ilona.semradova@uhk.cz

**Požadavky na zkoušku z cizího jazyka v rámci doktorského studijního oboru filozofie**

Zkouška je skládána z jednoho jazyka – přednostně AJ, NJ, FJ. V odůvodněných případech (zaměření disertace, literární prameny) se souhlasem školitele je možné, aby byla zkouška skládána i z jiného jazyka.

Při zkoušce doktorand prokazuje, že má prostudováno 200 stran odborného filozofického textu (který nebyl dosud přeložen do českého jazyka a je v předstihu konzultován s examínátorem) a je schopen při zkoušce 1 stranu přeložit (s pomocí slovníku) a interpretovat. Odevzdá rovněž v písemné podobě výklad o projektu své disertace – alespoň 1 normo-strana formátu A4 a je schopen o přípravě a záměru své disertace hovořit. Je rovněž schopen konverzace na běžná témata. Zkoušky se konají na katedře OV a filozofie PedF UK.